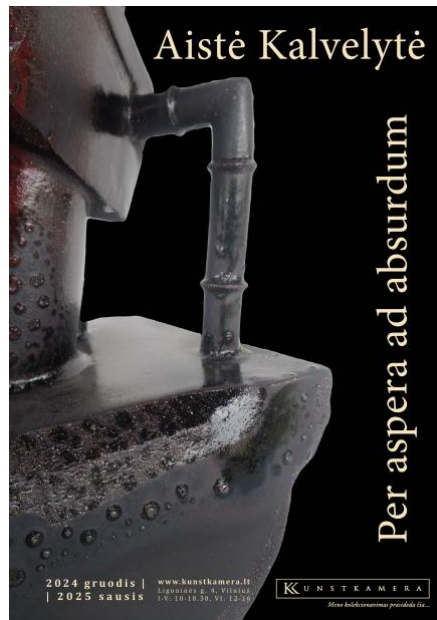

AISTĖ KALVELYTĖ
PER ASPERA AD ABSURDUM

Paroda galerijoje „Kunstkamera“
 2024 m. gruodis – 2025 m. sausis

Parodoje galerijoje „Kunstkamera“ jaunosios kartos keramikė Aistė Kalvelytė nutolsta nuo keramikos kaip taikomojo meno rūšies, siekia praplėsti keramikos galimybes, parodyti keramikos potencialą tapti konceptualia meno raiška. Pagrindinės nagrinėjamos temos – gyvenimas megapolyje, ekologija, gresianti apokalipsė ir post-apokaliptinis žmonijos būvis. Taip pat autorė tiria, kas yra žmogaus ir visuomenės „normalumas“, arba nutolimas nuo to visuotinai priimto normalumo iki būvio, kuris imamas laikyti nebepriimtiniu. Autorę domina būties, egzistencijos – tiek individualios, tiek kolektyvinės – absurdiškumo pajauta, tos pajautos įtaka tolimesniam gyvenimui.

Parodoje pristatomi 6 pastaraisiais metais kurti keramikos ciklai:

1. Manhatanas. Funkcija seka formą.

2022, molis, glazūra, pigmentai, 1020 C

Šį kūrinių įkvėpė Rem Koolhaas knyga „Karščiuojantis Niujorkas. Retroaktyvus manifestas Manhatanui“ (1978, *Delirious New York: A Retroactive Manifesto for Manhattan*). XX a. pradžios Niujorko architektūros sprendimai sukūrė ne tik unikalų kraštovaizdį, bet ir gyvenimo būdą. Patys keisčiausi, drąsiausi architektų sumanymai mieste kūrė uždaras ekosistemas, leidusias formuotis itin neįprastam niujorkiečių gyvenimo būdai. Kūrinio pavadinime esanti frazė „Funkcija seka formą“ yra invertuota nuoroda į modernizmo architektūros siekį, kad forma tarnautų funkcijai (garsioji Louis Sullivano frazė „Form follows Function“). Šiuo atveju įvyksta atvirkščiai – pastatas, vietoj to, kad tarnautų kažkokiai konkrečiai funkcijai, pats tampa priežastimi rasti naujiems visuomenės elgesio modeliams, keisdamas ir keistindamas individus pagal save.

2. Naikinimo padargai. Mūsų nieks nesustabdys

2022, molis, glazūra, pigmentai, 1020 C

Šis darbas yra apie žmogaus – Žemės santykį. Mes, kaip galingiausia rūšis, okupuojame Žemę, nepalikdami vietos kitiems. Dėl žmogaus veiklos Žemė tampa negyvenama, todėl galvojama apie kitų planetų kolonizaciją. Naikindami ir teršdami kitų gyvūnų rūšių buveines, sunaikiname ir savo namus. Nepaisant to, toliau vieni kitus skatiname kuo daugiau gaminti ir daugintis, tarsi nestovėtume ant globalios katastrofos slenksčio.

3.

Poser-donas

2019, molis, glazūra, pigmentai, 1020 C

Poser-donas yra politiko, siekiančio susikrauti politinį ir finansinį kapitalą pseudoekologiniais sprendimais, prototipas. Ciniškai imituojamas rūpestis gamtos likimu pasireiškia per skambius, tačiau jokios realios naudos neatnešančius (o dažnai netgi žalingus) sprendimus. Už Poser-dono dažniausiai stovi smarkiai gamtą teršiantys ar eksploatuojantys verslai, kurių advokatu ir tampa mūsų herojus, puikiai įvaldęs greenwashing'o meną.

4.

AuthentiCity. Absurdistan

2023, akmens masė, molis, pogrąžūrinis pieštukas, glazūros, pigmentai, aukso tirpalas, 1250 C

Šiame kūrinyje nagrinėju žmogaus egzistencijos autentiškumo temą. Specialiai šiai parodai sukurta skulptūrinė instaliacija susideda iš penkių dalių, simbolizuojančių savęs suvokimo ir veikimo visuomenėje stadijas:

1. Normalendas – neautentiškas būvis, priimant visuomenės normas jų neinvestuojant;
2. Konformizmo institutas – prisitaikėliška prieiga, suvokiant taisyklių absurdiškumą, bet joms nesipriešinant, plaukiant pasroviui;
3. Imitacijos departamentas – paniškas normalumo imitavimas, kuomet situacijos suvokimas varo į neviltį, tačiau bijoma ir atsisakoma pasitraukti iš sistemos;
4. Ne tavo reikalų ministerija – beprasmybės architektų vaidmuo, groteskiškos fikcijos kūrimas, siekiant politinio pelno kiekvieno individo laisvės sąskaita;
5. Laisvės ir socialinės atskirties fabrikas – atsisakymas būti sistemos dalimi, pasitraukimas iš jos, konstruktyvus laisvės siekis, nebūtinai padarantis individą laimingą.

Kūrinio idėjai išpildyti naudoju miesto metaforą – architektūrinius elementus, simbolizuojančius mano jau minėtas penkias savęs suvokimo visuomenėje stadijas. Šiuos architektūriškus elementus supa ir su jais erdvėje sąveikauja mažesnės figūratyvinės skulptūrelės – miesto gyventojai. Jos simbolizuoja individus, pasirenkančius ar nesąmoningai veikiančius vienu iš mano apibrėžiamų principų, dažnai netgi ne vienu, o keletu jų, skirtingais gyvenimo atvejais renkančius skirtingas prisitaikymo, arba atvirkščiai – neprisitaikymo strategijas.

5.

Šiuolaikinis žmogus / senovinis mąstymas

2018, molis, engobai, glazūra, 1020 C

Bakalauro baigiamasis darbas VDA. Darbo vadovas – prof. Rytas Jakimavičius. Apie senovės graikų mąstyseną ir gyvenseną daug sužinoma iš vazų, kurias jie puošdavo įvairiais ornamentais bei piešiniais su scenomis iš kasdienio gyvenimo, karo, mitologijos ir t.t. Mano vazų kompozicija veikia kaip alegorija į tai: vazos, formomis, spalvomis ir ornamentais primenančios graikiškąsias, tampa priemone atskleisti kategorišką kūrinių vertinimą. Meno kūriniams yra priklijuojamos tam tikros etiketės, visiškai neatsižvelgiant į tikrąją jų vertę. Yra manipuliuojama viešąja nuomone, skatinama galvoti, jog meno kūrinys turi būti tiesiogiai suprantamas ir „gražus“.

6.

Išlikimo mašinos mašinoje, skirtoje gyventi

2022, molis, engobai, glazūra, pigmentai, 1020 C

Šį kūrinį įkvėpė knygos „Architektūros link“ (Le Corbusier, 1923) bei „Savanaudis genas“ (Richard Dawkins, 1976). Le Corbusier savo knygoje pristato pastato kaip mašinos, skirtos gyventi, idėją. Dawkins savo darbe pateikia hipotezę, jog individai yra genų išlikimo mašinos. Mano kūrinys šios idėjos susijungia: žmogus, pats būdamas mašina, reikalinga genui, kad jis išliktų, sąveikauja su mašina, skirta gyventi – architektūros objektu. Subjektas ir objektas praranda skirtį, suauga į vieną visumą, nes jie abu yra, viso labo, tik mašinos.

Aistė Kalvelytė

Gimė ir užaugo Panevėžyje, ten 2014-ais baigė Vytauto Žemkalnio gimnaziją. Tais pačiais metais įstojo į Vilniaus dailės akademiją (VDA), keramikos bakalauro studijų programą. 2018-aisiais, baigusi bakalauro studijas, tęsė keramikos studijas VDA ir 2020-aisiais įgijo magistro laipsnį. Šiuo metu gyvena ir kuria Vilniuje. Dirba keramikos, skulptūros, tapybos srityse. Be kūrybos vizualiųjų menų srityje dar groja būgnais grupėse „Tureto Sindromas“, „Keista bjauri žuvis“, „Pliė“.

Išsilavinimas

2018 - Keramikos specialybės bakalauras, Vilniaus Dailės Akademija

2020 - Keramikos specialybės magistras, Vilniaus Dailės Akademija

Parodos

Personalinės parodos:

- „Keramika“ Kultūrinių iniciatyvų grupės „Kvadratas“ paviljonas „Gobis/ Lauko ekspozicija“, 2022, Vilnius, Molėtai, Ukmergė.

Kolektyvinės parodos:

- „Meistrystė“ E. Geperto dailės ir dizaino akademijos galerija „NEON“, 2019, Vroclavas; „Dangus krenta į jūrą“ Lietuvos jūrų muziejus, 2021 – 2022, Smiltynė;
- „Aukštaitijos dailė 2022. Atviras“ Panevėžio miesto dailės galerija, 2022, Panevėžys; „Sakmių kambariai“ Daugpilio Mark Rothko meno centras, 2022, Daugpilis;
- „Saugūs horizontai“ Gyeonggi šiuolaikės keramikos muziejus, 2022, Yeosu City (Pietų Korėja);
- „Kreivas prisitaikymas“ kultūrinė erdvė „Ideas Block – Kompresorinė“, 2023, Vilnius.

Kas? Aistė Kalvelytė, paroda „Per aspera ad absurdum“**Kur?** Galerija „Kunstkamera“ (Ligoninės g. 4, Vilnius)**Kada?** 2024 m. gruodžio 11 – 2025 m. sausio 25 d.**Atidarymas:** 2024 m. gruodžio 11 d. (trečiadienį) 18 val. galerijoje „Kunstkamera“**Daugiau informacijos:**

Galerija „Kunstkamera“

Ligoninės g. 4, Vilnius

Darbo laikas: I–V: 10:00–18.30; VI: 12–16 val.

tel. +370 5 2307 200 | mob. +370 615 29023 | +370 685 76500

info@menorinka.lt | www.kunstkamera.ltParodos partneris: mistra.lt